

L E G E

cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie

nr. 45-XVI din 01.03.2007

Monitorul Oficial nr.55-56/178 din 18.03.2008

* * *

C U P R I N S

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Obiectul legii

[Articolul 2.](#) Noțiuni principale

[Articolul 3.](#) Subiecți ai violenței în familie

[Articolul 4.](#) Cadrul legislativ

[Articolul 5.](#) Principiile de bază ale prevenirii și combaterii violenței în familie

[Articolul 6.](#) Sfera de acțiune a legii

Capitolul II AUTORITĂȚILE ȘI INSTITUȚIILE ABILITATE CU FUNCȚII DE PREVENIRE ȘI DE COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

[Articolul 7.](#) Autoritățile și instituțiile abilitate cu funcții de prevenire și de combatere a violenței în familie

[Articolul 8.](#) Competențele autorităților administrației publice centrale și locale

[Articolul 9.](#) Competența organului de probațiune

[Articolul 10.](#) Centre/servicii de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor și centre/servicii de asistență și consiliere pentru agresorii familiari

Capitolul III MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A ACTELOR DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

[Articolul 11.](#) Dreptul la protecție al victimei

[Articolul 12.](#) Sesizarea cazurilor de violență în familie

[Articolul 12¹.](#) Eliberarea ordinului de restricție de urgență

[Articolul 13.](#) Depunerea cererii

[Articolul 14.](#) Modalitatea examinării cererii

[Articolul 15.](#) Măsurile de protecție

[Articolul 15¹.](#) Revocarea măsurilor de protecție

[Articolul 15².](#) Supravegherea executării ordinului de restricție de urgență și a ordonanței de protecție

[Articolul 16.](#) Finanțarea

[Articolul 17.](#) Sancțiuni

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE

[Articolul 18.](#) Intrarea în vigoare. Îndatoririle Guvernului

Notă: În textul legii, sintagma „Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” la forma gramaticală corespunzătoare, conform [Legii nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018

Notă: În cuprinsul legii sintagmele „Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului” și „Ministerul Educației și Tineretului” se substituie, respectiv, prin sintagmele „Ministerul Muncii, Protecției Sociale

și Familiei” și „Ministerul Educației”, iar sintagma „Ministerul Administrației Publice Locale,” se exclude conform [Legii nr.109 din 04.06.2010](#), în vigoare 30.07.2010

Prevenirea și combaterea violenței în familie fac parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importantă problemă de sănătate publică. Pentru consolidarea, ocrotirea și sprijinirea familiei, pentru asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației cu privire la familie, recunoscând faptul că realizarea egalității de gen între femei și bărbați constituie elementul-cheie în prevenirea violenței asupra femeilor, faptul că violența în familie afectează femeile în mod disproporționat, dar și faptul că și copiii și bărbații pot fi de asemenea victime ale violenței,

[*Preambulul modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016*]

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul legii

Prezenta lege stabilește bazele juridice și organizatorice ale activității de prevenire și de combatere a violenței în familie, autoritățile și instituțiile abilitate cu funcții de prevenire și de combatere a violenței în familie, mecanismul de sesizare și soluționare a cazurilor de violență.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

violență în familie – acte de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral;

violență fizică – vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar;

violență sexuală – orice violență cu caracter sexual sau orice conduită sexuală ilegală în cadrul familiei sau în alte relații interpersonale, cum ar fi violul conjugal, interzicerea folosirii metodelor de contracepție, hărțuirea sexuală; orice conduită sexuală nedorită, impusă; obligarea practicării prostituției; orice comportament sexual ilegal în raport cu un membru de familie minor, inclusiv prin mângâieri, sărutări, pozare a copilului și prin alte atingeri nedorite cu tentă sexuală; alte acțiuni cu efect similar;

violență psihologică – impunere a voinței sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune și de suferință psihică prin ofense, luare în derîdere, înjurare, insultare, poreclire, șantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, prin amenințări verbale, prin afișare ostentativă a armelor sau prin lovire a animalelor domestice; neglijare; implicare în viața personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere a realizării profesionale, interzicere a frecventării instituției de învățământ; deposedare de acte de identitate; privare intenționată de acces la informație; alte acțiuni cu efect similar;

violență spirituală – subestimare sau diminuare a importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, prin interzicere, limitare, luare în derîdere sau pedepsire a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase; impunere a unui sistem de valori personal inacceptabile; alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

violență economică – privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile persoanei; interzicere a dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune;

refuz de a susține familia; impunere la munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv a unui membru de familie minor; alte acțiuni cu efect similar;

prejudiciu moral – cauzare a suferințelor fizice și/sau psihice, care conduce la umilire, frică, înjosire, incapacitate de apărare împotriva violenței, la sentimente de frustrare și la alte consecințe cu caracter similar;

prejudiciu material – daune materiale, susceptibile de evaluare sau estimare financiară/pecuniară, rezultând din orice act de violență în familie, în concubinaj, precum și costurile pentru instrumentarea cazurilor de violență în familie;

agresor – persoană care comite acte de violență în familie, în concubinaj. În cazul plîngerilor din partea mai multor membri de familie, cu învinuiri reciproce de comitere a actelor de violență, agresorul va fi identificat luîndu-se în considerare următoarele circumstanțe: care dintre subiecții implicați a acționat în apărarea sa ori a altei persoane; probabilitatea survenirii unor situații critice pentru fiecare persoană; modul de acționare în cadrul scenei de violență și gravitatea leziunilor provocate de fiecare persoană; plîngerile anterioare de violență în familie, alte împrejurări care indică la inițiatorul actelor de violență.;

victimă – persoană, adult sau copil, supusă actelor de violență în familie, în concubinaj;

ordonanță de protecție – act legal prin care instanța de judecată aplică măsuri de protecție a victimei.

situație de criză/situație critică – totalitate a circumstanțelor ce prezintă pericol iminent pentru viața și/sau integritatea fizică și/sau psihică a persoanei, necesitînd intervenție în regim de urgență cu măsuri de protecție;

ordin de restricție de urgență – măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, aplicată de poliție, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții prevăzute de lege, în vederea prevenirii repetării/comiterii acțiunilor violente, asigurînd astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 3. Subiecți ai violenței în familie

(1) Subiecți ai violenței în familie sînt agresorul și victima membri ai aceleiași familii.

(2) Membri de familie, în sensul prezentei legi, sînt:

a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii;

b) în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj).

[Art.3 în redacția [Legii nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 4. Cadrul legislativ

(1) Legislația cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie constă din [Constituția Republicii Moldova](#), din prezenta lege, din alte acte normative, din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă tratatul internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme decît prezenta lege, se aplică normele tratatului internațional.

Articolul 5. Principiile de bază ale prevenirii și combaterii violenței în familie

Prevenirea și combaterea violenței în familie se efectuează pe următoarele principii:

- a) legalitatea;
- b) egalitatea și nediscriminarea;
- c) confidențialitatea;
- d) accesul la justiție;
- e) protecția și securitatea victimei;

f) cooperarea autorităților administrației publice cu societatea civilă și cu organizațiile internaționale.

[Art.5 completat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 6. Sfera de acțiune a legii

Prevederile prezentei legi se aplică în egală măsură cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor străini și apatrizilor care locuiesc pe teritoriul ei.

Capitolul II

AUTORITĂȚILE ȘI INSTITUȚIILE ABILITATE CU FUNCȚII DE PREVENIRE ȘI DE COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

Articolul 7. Autoritățile și instituțiile abilitate cu funcții de prevenire și de combatere a violenței în familie

(1) Autoritățile și instituțiile abilitate cu funcții de prevenire și de combatere a violenței în familie sînt:

a) organele centrale de specialitate ale statului (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției);

b) autoritățile de specialitate ale administrației publice locale de nivelul al doilea și structurile desconcentrate:

- secțiile/direcțiile de asistență socială și de protecție a familiei;

- direcțiile generale de învățămînt, tineret și sport;

- organele ocrotirii sănătății;

- subdiviziunile teritoriale ale poliției;

c) administrația publică locală de nivelul întâi;

d) centrele/serviciile de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor și centrele/serviciile de asistență și consiliere pentru agresorii familiali;

e) alte organizații cu activități specializate în domeniu.

(2) Organul central de specialitate abilitat cu funcții de elaborare și de promovare a politicilor de prevenire și de combatere a violenței în familie și de asistență socială a victimelor și agresorilor este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(3) Pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale se creează Consiliul coordonator interministerial în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, în componența căruia intră cîte un reprezentant al autorităților centrale, conform alin.(1), reprezentanții societății civile și alte părți interesate. Consiliul coordonator interministerial este responsabil de asigurarea coordonării și colaborării dintre ministere și alte autorități administrative centrale cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie. Regulamentul Consiliului coordonator interministerial este aprobat prin hotărîre de Guvern.

(4) Autoritatea publică locală abilitată cu funcții de implementare a politicilor de prevenire a violenței în familie și de asistență socială a victimelor și agresorilor este secția/direcția raională de asistență socială și protecție a familiei, în cadrul căreia se desemnează un specialist responsabil de domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

(5) Celelalte servicii publice de nivel local vor desemna persoane cu atribuții privind prevenirea și combaterea violenței în familie, responsabile de coordonarea activităților specifice în cadrul instituției sale și de colaborarea în desfășurarea activităților comune la nivelul teritoriului administrativ, în baza unor proceduri stabilite de conlucrare în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

[Art.7 completat prin [Legea nr.167 din 09.07.2010](#), în vigoare 03.09.2010]

Articolul 8. Competențele autorităților administrației publice centrale și locale

(1) Organele centrale de specialitate ale statului (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției), în limitele competenței lor:

a) asigură elaborarea și promovarea politicii de consolidare a familiei, de prevenire și combatere a violenței în familie, de acordare a protecției și asistenței victimelor și agresorilor;

b) coordonează activitatea în domeniu a structurilor descentralizate/desconcentrate;

c) asigură accesul la informare a persoanelor privind mecanismul, măsurile de prevenire și combatere a actelor de violență în familie și contribuie la actualizarea paginii web oficiale privind violența în familie prin transferarea informațiilor cu caracter general privind activitățile desfășurate și proiectele implementate, precum și a datelor statistice colectate;

d) colectează sistematic date statistice pe domeniu dezagregate pe sexe, oferă suport în realizarea cercetărilor privind fenomenul de violență în familie;

e) consolidează capacitățile resurselor umane din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, asigură pregătirea și perfecționarea lor continuă;

f) conlucrează cu organizații neguvernamentale, cu persoane fizice și juridice implicate în activități de prevenire și de combatere a violenței.

(1¹) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în calitate sa de organ central de specialitate al statului, abilitat cu funcții de elaborare și de promovare a politicilor de prevenire și de combatere a violenței în familie, precum și de asistență socială a victimelor și a agresorilor, va asigura:

a) crearea și menținerea paginii web oficiale privind prevenirea și combaterea violenței în familie în scop de oferire a accesului populației la informația despre mecanismul de soluționare a actelor de violență în familie, infrastructura serviciilor sociale pentru victimele violenței în familie și pentru agresori, precum și la rezultatele studiilor, cercetărilor din domeniu;

b) instituirea și menținerea serviciului de asistență telefonică gratuită care oferă consilierea apelanților, în regim de 24 din 24 de ore, 7 zile din săptămână, privind prevenirea violenței în familie și privind serviciile disponibile pentru subiecții violenței în familie. Serviciul este anonim și confidențial;

c) organizarea, în comun cu partenerii de dezvoltare, a studiilor și campaniilor de informare pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;

d) elaborarea unui raport anual cu privire la violența în familie și violența față de femei cu participarea tuturor autorităților și instituțiilor abilitate cu funcția de prevenire și combatere a violenței în familie. Raportul anual urmează a fi prezentat Guvernului pînă la data de 31 martie și făcut public.

(2) Autoritățile administrației publice locale:

[Lit.a) alin.(2) art.8 abrogată prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

b) formează echipe multidisciplinare în domeniu;

c) instituie și asigură, în limita resurselor financiare alocate și/sau disponibile, finanțarea centrelor/serviciilor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor și centrelor/serviciilor de asistență și consiliere pentru agresorii familiari;

c)¹ contribuie la incluziunea socială a victimelor violenței în familie prin crearea oportunităților de reprofilare și/sau de angajare în câmpul muncii, asigură accesul lor la locuință socială;

d) includ în programele de dezvoltare locală problematica prevenirii și combaterii violenței în familie; planifică organizarea studiilor și campaniilor de informare în vederea combaterii violenței în familie, pentru susținerea serviciilor sociale și a altor măsuri de asistență a victimelor violenței în familie, colaborează la implementarea sistemului de evidență a cazurilor de violență în familie;

e) dezvoltă parteneriate sociale cu organizații neguvernamentale, inclusiv cu fundații, sindicate, patronate, cu organizații de cult religioase, cu organisme internaționale care să contribuie la prevenirea și combaterea violenței în familie.

(2¹) Autoritatea tutelară locală:

a) asigură evaluarea inițială și realizarea măsurilor urgente de protecție a copiilor în cazurile de violență în familie în care se constată pericol iminent pentru viața și sănătatea copilului;

b) asigură, la nivel local, mecanisme confidențiale de raportare a cazurilor de violență în familie;

c) colaborează cu autoritățile tutelare teritoriale în scop de asigurare a protecției copiilor victime ale violenței în familie.

(3) Secțiile/direcțiile de asistență socială și de protecție a familiei, prin intermediul specialistului responsabil de domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie:

a) conlucrează cu organele de poliție în activitatea de identificare a persoanelor predispuse la comiterea actelor de violență în familie;

b) actualizează baza de date, la nivel teritorial, ce vizează fenomenul violenței în familie;

c) plasează, după caz, victima în centrul de reabilitare, oferindu-i asistența corespunzătoare;

d) în vederea lichidării consecințelor actelor de violență în familie, redirecționează cazul către specialiștii din centrele/serviciile de asistență și protecție;

e) înlesnesc, la solicitarea organelor de drept, accesul agresorului la programele de reabilitare;

f) apără drepturile și interesele legitime ale victimelor, inclusiv ale victimelor minore;

g) realizează, în comun cu alte autorități abilitate și în colaborare cu organizațiile neguvernamentale din domeniu, programe informaționale în vederea prevenirii violenței în familie;

h) determină necesitatea creării de centre/servicii de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor și de centre/servicii de asistență și consiliere a agresorilor familiali, asigurând sprijinul metodologic și informațional al acestora;

i) monitorizează și coordonează activitățile profesionale ale asistenților sociali din cadrul primăriilor de prevenire a violenței în familie, de sprijinire/consiliere a victimelor și de resocializare a agresorilor;

j) prezintă Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale rapoarte semestriale despre activitățile desfășurate în teritoriu de secții/direcții, asistenți sociali conform parteneriatelor stabilite;

k) monitorizează victimele și le acordă asistență după ce au părăsit centrele de reabilitare.

(4) Direcțiile generale de învățământ, tineret și sport:

a) asigură informarea și instruirea cadrelor didactice în vederea calificării actelor de violență în familie, aplicării metodelor și mijloacelor de prevenire a unor astfel de acte și de sesizare a autorităților abilitate;

b) realizează, în comun cu alte autorități abilitate și în colaborare cu organizațiile neguvernamentale din domeniu, programe educaționale pentru părinți și copii în vederea prevenirii și combaterii violenței în familie;

c) asigură desfășurarea activităților de consiliere în vederea reabilitării psihologice și psihosociale a copiilor victime ale violenței în familie;

d) comunică autorităților abilitate, prin intermediul cadrelor didactice, sesizând de îndată în mod obligatoriu autoritatea tutelară și poliția, cazurile de violență în familie, inclusiv cazurile de violență în familie împotriva copiilor.

(5) Instituțiile medicale de toate tipurile și nivelurile:

a) organizează campanii de informare;

b) comunică poliției și autorității tutelare, prin intermediul cadrelor medicale, cazurile de violență în familie;

c) asigură consiliere și asistență medicală victimelor;

c¹) soluționează, în limitele competenței, cererea victimei de examinare medico-legală a gravității vătămării integrității corporale sau a sănătății;

d) inițiază și realizează programe și servicii adresate agresorilor; asigură realizarea programelor de dezalcoolizare, dezintoxicare, de tratament psihoterapeutic, după caz, cu suportul cheltuielilor din mijloacele abuzatorului sau, după caz, din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;

e) inițiază parteneriate durabile cu toate programele care vizează sănătatea mamei și a copilului;

f) încheie contracte de prestare a serviciilor medicale cu centrele/serviciile de reabilitare a victimelor și agresorilor.

(6) Organele de poliție, la nivel de structură specializată:

a) identifică, înregistrează și raportează cazurile de violență în familie;

b) asigură evidența nominală a agresorilor;

c) sesizează, în cazul copiilor victime ale violenței în familie, autoritățile tutelare;

d) examinează cererile și sesizările parvenite din partea cetățenilor, instituțiilor medicale, centrelor medico-legale și a altor instituții referitor la conflicte familiale, la acte de violență, la amenințări cu moartea sau la existența unui pericol iminent de realizare a lor;

e) vizitează familiile ai căror membri sînt luați la evidență, efectuează lucrul de prevenire a comiterii repetate a actelor de violență în familie;

f) dispune eliberarea ordinului de restricție de urgență în privința agresorului dacă, din circumstanțele stabilite la locul faptei, ca urmare a evaluării riscurilor, există o bănuială rezonabilă că au fost comise acte de violență în familie și/sau persistă un pericol iminent de repetare/comitere a acțiunilor violente;

g) se adresează către autorități judecătorești pentru obținerea ordonanței de protecție în situație de criză în baza cererii depuse de victimă sau a sesizării de caz; asigură supravegherea executării ordonanței de protecție;

h) în cazul comiterii actului de violență în familie, explică victimei drepturile ei, iar la cererea acesteia, îi acordă ajutor spre a fi plasată în centrul de reabilitare;

i) informează victima despre dreptul ei de a beneficia de asistență juridică gratuită;

[Lit.j) alin.(6) art.8 abrogată prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

k) menține ordinea și securitatea publică în preajma centrelor/serviciilor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor, în condițiile legii;

l) monitorizează și instrumentează, în comun cu asistenții sociali, cazurile de violență în familie din teritoriul deservit, actualizează baza de date cu informații din domeniu;

m) conlucrează cu autoritățile abilitate în domeniu, cu societatea civilă în vederea prevenirii și combaterii violenței în familie.

(7) Autoritățile menționate la art.7 alin.(4) și alin.(5):

a) identifică potențiale familii afectate de violență și asigură evidența cazurilor de violență în familie din localitate;

b) identifică situațiile de criză și referă victimele violenței în familie spre serviciile de specialitate;

c) asigură schimbul de informații cu alte persoane implicate în examinarea cazului;

d) informează asistentul social despre cazul constatat și măsurile luate, iar despre cazurile de violență asupra copiilor informează și autoritatea tutelară locală;

e) oferă organelor poliției suportul necesar în procesul de urmărire penală a cazurilor de violență în familie;

f) acordă victimelor și agresorilor servicii de informare privind drepturile și responsabilitățile acestora, organele abilitate cu competențe în domeniu, infrastructura serviciilor sociale;

g) oferă, la solicitare, rezultatele constatărilor pe marginea cazurilor de violență în familie organelor de drept, victimei, agresorului sau reprezentanților acestora;

h) înfăptuiesc alte acțiuni, conform competenței, în vederea prevenirii și combaterii actelor de violență, asigurării protecției eficiente a victimelor violenței în familie, resocializării agresorilor.

(8) În vederea asigurării unei abordări sistemice a protecției și asistenței subiecților violenței în familie, desfășurării activităților comune de prevenire și combatere a violenței în familie, inclusiv a activităților menționate la alin.(7), specialiștii abilitați se desemnează, prin ordinul conducătorului, în echipa multidisciplinară teritorială.

(9) Membrul echipei multidisciplinare teritoriale:

- a) este responsabil de rezultatele lucrului efectuat;
- b) asigură confidențialitatea informației privind identitatea și viața privată a victimei;
- c) colaborează eficient cu alți membri ai echipei;
- d) participă la ședințele echipei;
- e) îndeplinește sarcinile în termenele prevăzute de legislație.

[Art.8 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

[Art.8 completat prin [Legea nr.167 din 09.07.2010](#), în vigoare 03.09.2010]

Articolul 9. Competența organului de probațiune

(1) Subiecții probațiunii sancționați contravențional sau condamnați pentru acțiuni de violență în familie pot fi obligați de către instanța de judecată să participe la programe probaționale.

(2) Activitatea de probațiune este înfăptuită de organele de probațiune în condițiile legii.

[Art.9 în redacția [Legii nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 10. Centre/servicii de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor și centre/servicii de asistență și consiliere pentru agresorii familiari

(1) Tipologia centrelor/serviciilor:

a) pentru victimele violenței în familie și pentru copiii lor: serviciul de asistență telefonică gratuită; adăposturi (plasament); centre/servicii de consiliere de zi și altele;

b) pentru agresori: centre/servicii de asistență și consiliere pentru agresorii familiari.

(2) Centrele/serviciile de asistență și protecție pentru victimele violenței în familie și pentru copiii lor oferă servicii specializate de sprijin precum: adăpost (plasament), asistență juridică, psihologică, socială, medicală de urgență și alte tipuri de asistență.

(3) Centrele/serviciile de asistență și consiliere pentru agresorii familiari oferă servicii specializate de informare, consiliere individuală/de grup a cuplului, consiliere juridică, referire și facilitarea accesului agresorului la serviciile medicale, de angajare în câmpul muncii și de profesionalizare.

(4) Organizarea și funcționarea centrelor/serviciilor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor, precum și a centrelor/serviciilor de asistență și consiliere a agresorilor familiari, se desfășoară în conformitate cu regulamentele-cadru și cu standardele minime de calitate aprobate de Guvern.

(5) Centrele/serviciile pot fi create:

a) de Guvern, la propunerea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

b) de autoritățile administrației publice locale;

c) de organizațiile internaționale și de organizațiile necomerciale, cu informarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

d) de autoritățile administrației publice și de organizațiile necomerciale, în baza unui acord de activitate în comun.

(6) În cazul existenței unor resurse limitate, prioritate va avea alocarea fondurilor pentru susținerea centrelor/serviciilor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor.

[Art.10 în redacția [Legii nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Capitolul III

MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A ACTELOR DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

Articolul 11. Dreptul la protecție al victimei

(1) Victimei i se garantează apărarea drepturilor și intereselor legitime.

(2) Persoanele cu funcție de răspundere, alte persoane care cunosc existența unui pericol pentru viața și sănătatea unei potențiale victime trebuie să comunice acest fapt autorităților abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie.

(2¹) Victima are dreptul la asistență pentru recuperare fizică, psihologică și socială prin acțiuni speciale medicale, psihologice, juridice și sociale. Acordarea serviciilor de protecție și asistență nu este condiționată de dorința victimei de a face declarații și a participa la procese de urmărire în justiție a agresorului. Dreptul la viața privată și confidențialitatea informației privind victima sînt garantate.

(3) Autoritățile abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie sînt obligate să reacționeze prompt la orice sesizare și să informeze victimele despre drepturile lor, despre autoritățile și instituțiile cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie; despre tipul serviciilor și organizațiile la care se pot adresa după ajutor; despre asistența disponibilă pentru ele; unde și cum pot depune o plîngere; despre procedura ce urmează după depunerea plîngerii și rolul lor după asemenea proceduri; cum pot obține protecție; în ce măsură și în ce condiții au acces la consultanță sau asistență juridică; dacă există un pericol pentru viața sau sănătatea lor în cazul eliberării unei persoane reținute sau condamnate; dacă a fost anulată ordonanța de protecție.

(4) Victima violenței în familie are dreptul să ceară agresorului repararea, în condițiile legii, a prejudiciului material și moral cauzat prin actele de violență, iar statului – repararea prejudiciului material și moral ca urmare a neasigurării asistenței și protecției adecvate.

(4¹) Victima violenței în familie căreia i s-a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății beneficiază de o compensație financiară din partea statului pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune, în condițiile stabilite de legislație.

(5) Victima are dreptul la asistență juridică primară și calificată gratuită conform legislației cu privire la asistența juridică garantată de stat.

(6) Victimei i se acordă asistență medicală de instituțiile medico-sanitare în conformitate cu [Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală](#). Examinarea corporală a victimei și perfectarea actelor de constatare medico-legală a gravității vătămării integrității corporale sau a sănătății se efectuează gratuit în cazurile prevăzute de lege.

(7) Viața privată și identitatea victimei sînt protejate. Înregistrarea, păstrarea și utilizarea datelor cu caracter personal privind victima se efectuează în conformitate cu prevederile [Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal](#).

[Art.11 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.167 din 09.07.2010](#), în vigoare 03.09.2010]

Articolul 12. Sesizarea cazurilor de violență în familie

(1) Victima are dreptul să sesizeze orice caz de violență în familie și să solicite protecție.

(2) Reprezentanților autorităților abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie li se interzice să întreprindă acțiuni menite să descurajeze victima în denunțarea actelor de violență la care este supusă.

(3) Orice persoană care este martoră la acte de violență în familie sau care are bănuieli rezonabile că au fost comise asemenea acte ori că sînt posibile acte de violență are dreptul să comunice acest lucru autorităților abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie.

(4) Profesioniștii cărora, prin lege, le sînt impuse reguli de confidențialitate sînt obligați să raporteze autorităților competente orice bănuieli rezonabile despre comiterea actului de violență asupra copiilor. Raportarea actelor de violență în privința persoanelor adulte se face cu acordul victimei. Acordul victimei nu este necesar în cazurile de vătămare medie sau gravă a integrității

corporale sau a sănătății, în cazurile de folosire a armei, în cazurile în care victimele sînt deosebit de vulnerabile pe motiv de dizabilitate sau capacități intelectuale reduse.

(5) Poliția este obligată să răspundă imediat la comunicările despre cazurile de violență în familie și să nu subestimeze importanța acțiunilor de contracarare a oricăror forme de violență în familie.

[Art.12 în redacția [Legii nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 12¹. Eliberarea ordinului de restricție de urgență

(1) În caz de stabilire la locul faptei, ca urmare a evaluării riscurilor, a circumstanțelor din care rezultă o bănuială rezonabilă că au fost comise acte de violență în familie și/sau persistă un pericol iminent de repetare sau comitere a acțiunilor violente, organul de poliție este obligat să dispună imediat eliberarea ordinului de restricție de urgență în privința agresorului pentru înlăturarea situației de criză și, concomitent, întreprinde acțiunile necesare de constatare a comiterii infracțiunii de violență în familie.

(2) Ordinul de restricție de urgență se eliberează pentru o perioadă de pînă la 10 zile și se pune îndată în aplicare, agresorul și victima (în cazul copiilor – reprezentantul legal al victimei) fiind informați despre restricțiile aplicate, drepturile și obligațiile care le revin și despre răspunderea pentru neexecutarea cerințelor ordinului de restricție.

(3) Supravegherea îndeplinirii măsurilor stabilite în ordinul de restricție de urgență se exercită de către angajații postului sau ai sectorului de poliție din localitate în modul prevăzut de lege.

(4) Agresorul are dreptul să conteste ordinul de restricție de urgență în instanța de judecată în condițiile contenciosului administrativ. Depunerea cererii nu suspendă acțiunea ordinului de restricție.

(5) Victima are dreptul, în perioada de acțiune a ordinului de restricție de urgență, să solicite, în condițiile legii, eliberarea ordonanței de protecție. Acțiunea ordinului de restricție de urgență, în acest caz, se prelungește de drept și încetează odată cu punerea în aplicare a măsurilor de protecție stabilite de judecată.

[Art.12¹ introdus prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Articolul 13. Depunerea cererii

(1) Cererea despre comiterea actelor de violență în familie se depune:

- a) la organele de poliție;
- b) în instanță de judecată;
- c) la organul de asistență socială și de protecție a familiei și copilului;
- d) la autoritatea administrației publice locale.

(2) Cererea se depune la locul:

- a) de domiciliere al victimei;
- b) temporar de reședință al victimei dacă aceasta a părăsit domiciliul pentru a evita continuarea violenței directe;
- c) de reședință al agresorului;
- d) în care victima a căutat asistență;
- e) în care a avut loc actul de violență.

(2¹) Cererea pentru eliberarea ordonanței de protecție se depune de către victimă personal sau prin reprezentant. În caz de imposibilitate a depunerii cererii de către victimă din cauză de sănătate, vîrstă, alte motive întemeiate, la solicitarea ei, cererea pentru eliberarea ordonanței de protecție poate fi depusă, în interesele victimei, de către organul de poliție, organul de asistență socială sau de procuror. Cererea pentru eliberarea ordonanței de protecție în interesele copilului sau ale persoanei în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară poate fi depusă de autoritatea tutelară locală sau de procuror și în lipsa solicitării din partea victimei sau a reprezentantului ei legal.

(3) Pentru depunerea în instanța de judecată a cererii de eliberare a ordonanței de protecție nu se plătește taxă de stat.

[Art.13 modificat prin Legea nr.238 din 08.11.2018, în vigoare 30.12.2018]

[Art.13 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 14. Modalitatea examinării cererii

(1) Cererea depusă în organul de poliție se examinează conform procedurii prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Cererea sau demersul pentru eliberarea ordonanței de protecție depuse în instanță de judecată se examinează conform [Codului de procedură civilă](#), [Codului de procedură penală](#).

(3) Cererea depusă în orice autoritate abilitată cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie este readresată conform competenței în decursul unei zile lucrătoare.

[Art.14 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 15. Măsurile de protecție

(1) Instanța de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii, o ordonanță de protecție, prin care poate oferi asistență victimei și copiilor ei, aplicând agresorului următoarele măsuri:

a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de proprietate asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, excluzând și orice contact vizual cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;

c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează;

e) obligarea, pînă la soluționarea cazului, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

[Lit.f) alin.(1) art.15 abrogată prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

g) limitarea dispunerii unilaterale de bunurile comune;

h) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere dacă o asemenea acțiune este determinată de instanța de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenței sau dispariția ei;

i) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

j) interzicerea de a păstra și purta armă.

(2) Ordonanța de protecție se comunică imediat subdiviziunii teritoriale ale poliției din raza unității administrativ-teritoriale în care își are domiciliul agresorul, care asigură informarea neîntârziată a agresorului despre măsurile aplicate. În cazul eliberării ordonanței de protecție în privința copilului, este informată și autoritatea tutelară teritorială.

(2¹) În cazurile în care ordonanța de protecție a fost eliberată în perioada de acțiune a ordinului de restricție de urgență, interdicțiile stabilite prin ordinul de restricție încetează odată cu aplicarea măsurilor de protecție dispuse prin ordonanța de protecție.

(3) Măsurile de protecție prevăzute la alin.(1) se aplică pe un termen de pînă la 3 luni, pot fi revocate în condițiile prezentei legi și pot fi prelungite în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condițiilor prevăzute în ordonanța de protecție.

(4) Aplicarea măsurilor de protecție nu împiedică inițierea procedurii de divorț, partajării averii comune, decăderii din drepturile părintești, luării copilului fără decădere din drepturile părintești și altor acțiuni prevăzute de legislația în vigoare.

(4¹) Pe perioada acțiunii ordonanței de protecție, exercitarea drepturilor părintești rămîne pe seama părintelui-victimă. La solicitarea părintelui-agresor, vizitarea copilului poate avea loc în temeiul unui program aprobat de către autoritatea tutelară teritorială.

(5) Supravegherea îndeplinirii măsurilor stabilite în ordonanța de protecție ține de competența organului de poliție în modul prevăzut de lege.

[Alin.(6) art.15 abrogat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

(7) Contestarea ordonanței de protecție se face în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.15 completat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 15¹. Revocarea măsurilor de protecție

(1) La cererea întemeiată a victimei, instanța de judecată poate revoca înainte de termen măsurile de protecție stabilite.

(2) Revocarea poate fi dispusă dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) agresorul a respectat interdicțiile și obligațiile stabilite;

b) agresorul a urmat/urmează consilierea ori tratamentul care i-au fost stabilite.

(3) Instanța de judecată va examina dacă voința victimei este liber exprimată, asigurîndu-se că aceasta a avut acces real la asistență și protecție.

(4) Cererea de revocare se soluționează cu citarea părților și a reprezentantului poliției care a exercitat supravegherea executării ordonanței de protecție a cărei revocare se solicită.

[Art.15¹ introdus prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 15². Supravegherea executării ordinului de restricție de urgență și a ordonanței de protecție

(1) Supravegherea executării măsurilor de protecție a victimei violenței în familie, impuse prin ordinul de restricție de urgență și prin ordonanța de protecție, este de competența poliției.

(2) Poliția informează și explică agresorului măsurile de protecție a victimei stabilite.

(3) În cazul în care agresorul trebuie să părăsească locuința familiei, poliția trebuie să-i ceară să predea imediat toate cheile de la locuință, care sînt ulterior transmise victimei sau sînt preluate spre păstrare provizorie la organul de poliție. Părăsind locuința, agresorul poate lua, sub supravegherea poliției, numai articole de uz personal strict necesare (haine, documente, obiecte de igienă).

(4) Dacă agresorul refuză să părăsească benevol locuința, organul de poliție are dreptul să întreprindă măsurile care se impun, în condițiile legii, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale.

(5) În perioada de acțiune a măsurilor de protecție a victimei, organul de poliție va asigura efectuarea vizitelor inopinate la locuința victimei, precum și intervenția imediată la orice comunicare despre nerespectarea sau tentativa de încălcare a măsurilor de protecție de către agresor.

(6) Refuzul sau eschivarea agresorului de la executarea cerințelor ordinului de restricție de urgență/ordonanței de protecție atrage răspundere conform legii.

[Art.15² introdus prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Articolul 16. Finanțarea

(1) Activitățile de implementare a prezentei legi se finanțează de la bugetul de stat, de la bugetele unităților administrativ-teritoriale, în limita mijloacelor financiare stabilite anual, din alte surse neinterzise de lege.

(2) Finanțarea centrelor/serviciilor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și a copiilor lor și a centrelor/serviciilor de asistență și consiliere pentru agresorii familiali se efectuează din alocațiile prevăzute la bugetul de stat, din donații, granturi, din alte surse, conform legislației în vigoare. În cazul unor resurse limitate, prioritate va avea alocarea fondurilor pentru susținerea centrelor/serviciilor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie.

[Art.16 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 17. Sancțiuni

[Alin.(1) art.17 abrogat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

(2) În caz de comitere a actelor de violență în familie care întrunesc elementele constitutive de infracțiune, survine răspunderea în condițiile legii, indiferent de stabilirea măsurilor de protecție.

(3) Nerespectarea prezentei legi de către persoanele cu funcție de răspundere și profesioniștii în domeniu este o încălcare a disciplinei muncii și atrage răspundere disciplinară în conformitate cu legislația.

[Art.17 modificat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE

Articolul 18.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni din data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 1 martie 2007.

Nr.45-XVI.